15e JAARGANG CURACAO DEN 19den NOVEMBER 1898. No. 777

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.

Curaçao, 18 November.

Een modern Kruisridder.

I.

Geheel het optreden van den graaf De Mun in de Fransche Kamer, telkens in het belang van sociale aangelegenheden, beslaat een zeer oorspronkelijk bedrijf van het drama der Fransche binnenlandsche politiek. Toch zouden wij, wanneer wij uitsluitend op zulke maatregelen of incidenten van sociale politiek 't oog bleven vestigen, een onvolkomen beeld krijgen van de actie van De Mun. Want zoowel zijne bemoeiing met de *Cercles* als zijne politieke werkzaamheden in het parlement, blijven altijd voor hem slechts middelen voor een doel. De behandeling en eventueele oplossing der arbeidersquaestie, gewichtig en veelomvattend ook, is slechts een deel van het werk. Het groote doel is de verheffing en veredeling van geheel den Franschen geest in christelijken zin. In de middeleeuwen heette het, dat Frankrijk werkte de werken Gods. *Gesta Dei per Francos* luidde 't opschrift der rollen, waarin de daden der Fransche kruisvaarders waren opgeteekend. Welnu, iets soortgelijks is het ideaal van den graaf De Mun. Hij is dus niet tevreden, wanneer maatschappij en staat op enkele betere inrichtingen en wetten kunnen wijzen, waardoor de overheersching en onderdrukking der zwakkere elementen in de Fransche samenleving worden tegengegaan. Hij blijft niet staan bij Frankrijk's bestaan en leven in den tegenwoordigen tijd. Neen: het is hem te doen om een omkeer van 't gemoed bij 't volk. Van andere overtuigingen dan die door de revolutie van 1789 zijn geopenbaard, moet Frankrijk uitgaan. De volksgedachten moeten weder voortvloeien uit beginsel van het Katholiek Christendom. En dat alles moet niet kunstmatig worden geleid en gebogen. Niet iets gewilds of opgeschroefds moet worden verlangd. Neen, de christelijke daden, die De Mun verlangt, moeten naar zijn inzien, als spontane vrucht van wording en ervaring zijn. Als door een *vaste gewoonte* moeten allen weder leeren in aansluiting te leven met het groote christelijke geheel. De nieuwe sentimenten die hij oproept, hebben wortelen in de groeikracht van het verleden. Geen beroep op exploitatie behoeft te worden gedaan, maar alles moet geschieden, behoorlijk en standvastig, in eenvoud en trouw. In plaats van het hopeloos egoisme en individualisme, dat wij allerwegen om ons zien, in plaats van het onder ons allen zoo gangbare denkbeeld, dat in levensomstandigheden niet het recht, maar de macht den doorslag geeft, moet en zal de dag aanbreken der volle rechtvaardigheid.

Ziedaar in hoofdtrekken het litteraire portret, dat in *De Gids* wordt geschetst van een der grootste mannen, op wie het christelijk Frankrijk onzer dagen fier gaat. Het is prof Quack, aan wiens bekwame pen wij deze voortreffelijke teekening danken.

Met warmte en waardeering is dit artikel geschreven. En, hoewel niet katholiek, weet de heer Quack—getuige de bladzijde, die wij hierboven afschreven—een volkomen duidelijk begrip te hebben van de nobele drijfveeren, welke De Mun bewogen zijn militaire loopbaan vaarwel te zeggen, opdat hij zich geheel zou kunnen wijden aan de opheffing der misdeelde klassen.

Albert De Mun is voor en boven alles christen, is voor en boven alles de trouwe, gehoorzame zoon dier Katholieke Kerk, die altijd met moederlijke zorg waakte voor het eeuwig en tijdelijk geluk der menschheid. En dit verklaart zijn geestdrift, zijn onbaatzuchtigheid, zijn nooit verflauwenden ijver. Het ridderlijke in dezen man word geheiligd en tot den hoogsten graad opgevoerd door zijn echt christelijk geloof.

Toen hij in den kring der veertig *Onsterfelijken* te Parijs, in Richelieu's vermaarde *Académie française* ontvangen werd, sprak graaf d'Haussonville hem o. m. als volgt toe:

Niets boven het kruis, niets boven de Kerk. Dat was, mijnheer, het devies van uw leven. Geen zaak werd ooit door u hooger gesteld dan de belangen der Kerk en gij hebt aan deze belangen het zwaarste offer gebracht, dat van u kon worden gevorderd. Gij hebt uw ontslag genomen uit den krijgsdienst, waar zich een schitterende loopbaan voor u opende.

Hoe dierbaar de epauletten aan De Mun, als aan bijna alle adelijke Franschen zijn geweest, en hoe zwaar hem dus het afscheid had moeten vallen, bleek ten duidelijkste uit de wijze waarop hij nog jaren lang zijne redevoeringen telkens smukte en sierde met beelden aan het militaire leven ontleend. Pas in de Kamer gekomen stond hij daar, zegt de heer Quack, als *gentilhomme d'épée*, bereid om een *charge* tegen den vijand te leiden.

In de verte voor zoover enthousiasme van volgers zijn beeld idealiseerde, geleek hij op een ridder van St. Jan, een Maltheser ridder, vroom en dapper, trouw aan eed en gelofte. Zijn welsprekendheid behield dan ook in den eersten tijd het militaire karakter; beelden en vergelijkingen uit het leven van een leger te velde kwamen als vanzelf over zijn lippen; hij sprak van de krachtsinspanning, die van den christen gevergd wordt, van een koninkrijk Gods, dat door macht en kracht moest worden gegrepen.

Doch de tegenstanders, die volgens eenmaal geleerde formules hem uit hun perspectief beoordeelden, en nog in hem een man enkel van het verleden zagen, verdwaald, zooals zij meenden, in de XIXe eeuw, vergisten zich grootelijks. Sterker nog misschien dan zij, had hij een toekomst-ideaal. Hij zou, veroordeelende wat in de negentiende eeuw, op 't voetspoor der Fransche revolutie in 1789, was gedaan, pogen over te stappen en vasten voet te krijgen tot in de twintigste eeuw. Hij zou het *individualisme* in Frankrijks instellingen gaan bestrijden en al zijn krachten wijden aan de vrijmaking van het arbeidersvolk.

Hoe juist en hoe fraai is dit alles gezegd! Hoe goed kent de heer Quack den man, wiens persoon en optreden hij ons wilde verklaren! Neen, De Mun behoort niet tot hen, die treuren over het verleden en vreezen voor de toekomst. Hij behoort niet tot hen, die aan het standen-vooroordeel alles opofferen, of zich blind staren op vormen, waaruit de geest verdwenen is. Hij, de man van hooge geboorte en hooge ontwikkeling, hij is tot de massa gegaan en heeft in de werklieden zijne broeders geëerd. En hij volgde daarbij het voetspoor van zoovele andere aanzienlijke personen, van een Von Ketteler, van een Vogelsang, die de baanbrekers werden der christelijk-sociale beweging. Juist omdat deze mannen zoo hoog stonden, waren zij zulke uitnemende kampioenen voor de zaak des volks. Juist, omdat zij zulk een levendig besef hadden van de verplichtingen aan hun positie verbonden, werden zij democraten in den goeden zin des woords. En hun voorbeeld is een beschaming voor hen, die in 't maatschappelijk leven met echten parvenu-trots steeds naar boven en nooit naar beneden zien.

FEUILLETON.

Un sentencia sabir.

Rey Handibar tabata un homber masjar instrui i sabi. El a biaha den toer su estadonan pa é mes mira bon, i, afin di no ta ganjá pa falsoe apariencia, el tabata biaha como un ciudadano sin trabao i coe un nomber falsoe. Di es manera el a observa diferente asunto di importancia, asuntonan, di cual el no tabatin antes ni di mas mínimo idea. No solamente el a bisjita ciudad- i aldeanan, ma de bez en cuando el a haci su entrada també den chozanan di mas pober.

Un dia, den un bibar pober, el a haja un bieuw coe diez-dos jioe-muher.

—"Ta bo jioe esakinan?" rey a puntra e muher, kende tabata muy admirá koe un nobel a pisa pia den su *miserabel bibar*.

—"Sí," el a respondé suspirando, "i mi no sabi, kiko mi mesté haci pa doena nan lon di comé i di bisti."

—"Si bo ta consenti, anto ora mi regresa, lo mi toema uno i bai coe né; ata un onza — adios."

E pober cito muher tabata masjar contentoe di es judanza inesperado; ma su jioenan tabata riba weboe, pasobra semehante promesa haci pa un senjor tan ricoe, no tabata un cos di loco.

"Cual di es diez-dos lo é bai coe né?" toer tabata corda.

E mayor dici: "Segun coestumber ami mester casa di promé.

—"Aki no tin nada di coestumber," é di dos dici.

—"Esai ta berdad!" e otronan a grita, coe excepcion di e major i é di mas chikitoe, kende tabatin solamente cinco anja i di mas boenita.

E mama a cai sinta coe su trabao meimei di nan, i tabata spierta nan di ta activo. Ma trabao di su jioenan no kier a logra manera tabata coestumber; e proposicion tabata ocupa su cabez masjar; é tabata desea mihor di drecha nan panjanan, penja nan cabei mas boenita, asina koe cada uno tabata mira otro coe un wowo di jaloes. Coe impaciencia nan tabata spera jegada di es stranjero; i el a bini realmente, i toemando e di mas chikitoe, koe jama Libena, na su mân, el dici coe e mama:

—"Es chikitoe aki mi tabata desea masjar di toema cerca mi."

—"Kiko lo bo haci di djé?" e mama a puntra.

—"Mi jioe adoptivo, pasobra mi no tin ningun. Bo ta contentoe?"

—"Sigur."

E otro muchanan, muda di admiracion, no a papia ni un pia di palabra.

Rey a saca un beursji jen di placa di oro doena e pober familia, i drenta den sjers huntoe coe Libena i a sigi pa cas. Rey tabatin tres jioe homber, di-mas chikitoe tabatin diez anja.

—"Mi a trecé un roeman muhé pa boso," é dici coe nan.

Toer tres a jega cerca djé i zoentjé. Desdi e dia Libena tabata considerá como princesa. Solamente e criar homber, koe a companja rey, tabata sabi kende é tabata. Dia pa dia Libena tabata bira mas i mas boenita, i e prinsnan chikitoe tabata stimé mas i mas també; la reina tabata stimé como su jioe; su criarnan tabata desprecié na scondir. E di promé, koe tabata sabi di oenda el a bini, a bisa un otro, i esaki na un tercero, té porfin toer a haja sabi. E prinsnan no tabata sabi nada di es historia. Nan tabata masjar pegá coe Libena, semper toer tabata huntoe, nan tabata busca semper di tenéle contentoe i di doené toer loké é pidi.

Un dia é major a doena orde na cochero di sia sjers, como princesa tabata desea di bai rijde. E cochero a bai den stal, i keriendo koe nan lo no tendé papia, é dici coe boz abao:

—"Nan ta haci masjar cos coe jioe di un limosnero; ni pa un princesa naci nan por haci tantoe cos asina."

—"Kiko bo dici?" e prins a puntré i a cohé é cochero na su braza tené. "Libena no ta nos roeman anto?"

E cochero, morto di spantoe, a respondé temblando, koe el no por bisa nada.

—"Si bo no doena mi un splicasion," e prins a sigi papia, "anto lo mi bai kega coe mi tata."

—"Mi no sabi sino loké mi a tendé cerca e otro criarnan," el a respondé. "Nan ta conta, koe rey a cumpra princesa Libena na un aldea."

Riba es palabranan e prins a bai busca su otro roemannan: "Scucha," é dici masjar alegre, "Libena no ta nos roeman."

—"Anto mi por casa coe n'é," e mayor dici.

—"Nó, ami," e di dos a contesta.

—"Ami," e di tres dici.

—"Mi, como mayor, tin mas derechi," e mayor dici: "mi ta bai unbé cerca mi tata pa puntré, si mi no por casa coe Libena."

E dos otro prinsnan a sigié, pa nan també haci balua nan deseo. Rey y la reina tabata masjar admirá, koe nan jioe tabata sinti nan asina feliz, di no ta roeman di Libena.

—"Bo no ta stimé mas?" rey a puntra.

—"Sigur-sigur," e di mas chikitoe dici; mi roemannan ta desea di casa coe n'é."

—"I bo també?" mi ta suponé.

—"Lo mi no ta feliz, si lo el no ta toca mi."

—"Boso toer tres kier casa anto?"

—"Sí, sí!"

—"Toer tres; ma esai ta imposibel Scucha, mi jioenan, loké mi tin di pro-

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Kerkelijke berichten.

Maandagavond vertrok de Wel-Eerwaarde Pater M. DAHLHAÜS met de *Gouverneur van Heerdt* naar Aruba. ZEerw. denkt de volgende week hier terug te keeren.

— Heden vertrekt, na verleden week met gunstig gevolg het examen in de Engelsche taal te hebben afgelegd, de Eerwaarde Zuster PERPETUA, van de Congregatie der Derde Orde van de H. Dominicus, met de *Gouverneur Van den Brandhof* naar St. Martin. De Eerwaarde Zuster PERPETUA zal daar wederom aan de R. K. bijzondere school worden werkzaam gesteld.

— Tot Overste van het St. Martinus-gesticht te Otrabanda is benoemd de Eerwaarde Zuster THÉONILE, en tot Overste van St. Antonius-gesticht te Scharloo de Eerwaarde Zuster MARGARETHA.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements beschikking, d.d. 14 dezer maand, N°. 680, is benoemd tot Rechter-Commissaris, belast met de instructie van strafzaken bij den Raad van Justitie op St. Martin N. G. voor den tijd van twee jaren, gerekend van af den 5n. Januari 1899, de Heer E. S. A. HOEKSTRA, lid van dien Raad.

Havennieuws.

De *Prins Willem II* van K. W. I. M., laatstleden Dinsdag hier aangekomen, bracht hier een man aan, wien bij het lossen der lading te Demerara door een neervallende baal papier een been was gebroken. Hij werd in het St. Elizabeths-gasthuis opgenomen.

***

Blijkens berichten hier door de *Prins Willem II* van Trinidad aangebracht, hebben de Hollandsche Bovenwindsche eilanden niets geleden van den storm, die te Trinidad heeft gewoed en zich in noord-westelijke richting voortbewoog. Wel is die storm over het nabuige eiland Antigua heengegaan en heeft daar eenige schade aangericht.

***

Bij Gouvernements-beschikking van den 12den dezer maand is bepaald, dat schepen komende van Sabanilla, indien zij passagiers of goederen aan boord hebben, die gedurende de laatste veertien dagen vóór hunne komst alhier te Barranquilla zijn geweest, niet in deze haven zullen worden toegelaten.

***

Heden in den namiddag vertrekt de *Gouverneur Van den Brandhof* naar St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba.

Onderwijs.

Volgens een door ons in dank ontvangen uitnoodiging zullen de *Exámenes generales y públicos* van het *Colegio Baralt* den 30sten November en volgende dagen gehouden worden. De plechtige prijsuitdeeling zal den 26sten November plaatshebben.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Juanita Alvarez, Clarissa Blijden, W. M. N. Eghnton, A. Gorrochotegui, Maria Ignacia, Bertha Poetter p. a. Consul Fensohn, Condesa Rooddebit, Donencia Isoo de los Rios.

Aangeteekende Stukken.

Guiseppe Gilberti, Guillermina Gruber, Simon Lugo.

Politiezaken.

In de laatste dagen is op twee verschillende plaatsen nachtelijke inbraak met diefstal gepleegd. Naar men zegt, heeft de politie den dief gisterenavond gearresteerd, die ook verdacht wordt van medeplichtig te zijn aan de diefstallen van kippen, welke in den laatsten tijd herhaaldelijk te Pietermaai en Scharloo plaats hadden.

Weldadigheids-voorstelling.

De militairen van het Garnizoen hebben laatstleden Zaterdag een goed werk verricht, waarvoor hun alle lof toekomt. Over weinig krachten konden zij beschikken, maar met die krachten hebben zij gewoekerd, en het was alsof die krachten verdubbeld waren, nu het doel van den liefdevollen arbeid der militairen was: de leniging van den nood op de zwaar geteisterde eilanden.

Vandaar dat de tooneelvoorstelling gegeven door de militairen van het Garnizoen op Zaterdag 12 November zoo uitstekend geslaagd is. Zij gaven een kluchtspel in één bedrijf: *De mislukte Waarzeggerij*, een blijspel in twee bedrijven: *Bergen en dalen*, en een nastukje in één bedrijf: *Genezen.*

Wanneer wij zeggen, dat deze voorstelling uitstekend geslaagd is, dan denke men niet, dat wij Zaterdagavond volmaakte acteurs voor ons hadden, bij wie de kunst de natuur is te hulp gekomen: neen, de rollen werden gespeeld door menschen uit het gewone dagelijksch leven, in onvervalschte natuur, taal en gebaar, doch daarom juist zoo frisch, zoo natuurlijk, zoo zonder aanmatiging, dat waar wegens ongeoefendheid de regels der kunst werden overtreden, die fouten onmiddellijk werden vergeven bij de gedachte: Het pogen zelfs is schoon in het worstelperk der kunst.

Met voldoening mogen dan ook de militairen terugzien op hun arbeid van laatstleden Zaterdag en zeker groot gaan op het behaald succès.

De opbrengst van dien avond, waarbij een bijdrage uit de cantinekas van f 22,80, bedroeg f 150. De kosten der electrische verlichting zoowel van Zaterdag- als van Vrijdagavond bij de algemeene repetitie nam de Heer L. B. SMITH geheel voor zijne rekening.

Ingezonden Mededeelingen.

NEDERLAND.

Het O. L. Vrouwe-Gasthuis te Amsterdam.

Van het O. L. Vrouwe-Gasthuis, dat door Mgr. C. J. M. Bottemanne, Bisschop van Haarlem, is ingewijd, is in *De Tijd* een uitvoerige beschrijving opgenomen. Wij ontleenen daaraan het volgende:

Het terrein, 234 meter lang en 112 meter breed, is voor Amsterdam zeer gunstig gelegen en heeft een goede *prise d'air* in 't belendend Oosterpark.

Op den om zijn deugden en gebreken bekenden Amsterdamschen bodem is vooreerst het zand gebracht, 4 M. hoog. De muren zijn gemetseld van waalsteen op een onderheide houten fundeering [palen van 14 M. ten koste van ruim vijftig-duizend gulden.] waartusschen een laag trasraamsteenen van kruikaarde, die 't voordeel heeft geen vocht van den bodem door te laten en tevens de lucht onder de vloeren ververscht. Alles wat onder waterpeil ligt, is voorzien van waterdicht metselwerk.

Het Ziekenhuis is gebouwd naar 't paviljoensysteem en de gebouwen zijn zoo verdeeld, dat de ziekenzalen met wandelgalerijen zooveel mogelijk op 't Zuiden liggen, de dienstlokalen moeten 't zoeken op 't Noorden.

De afgezonderde gebouwen zijn alle, alléén gelijkvloers, onderling verbonden door overdekte verwarmde gangen, wat bij het zoo afwisselend klimaat voor zieken en verplegend personeel groote voordeelen heeft en voorkomt, dat de ventilatie tusschen de gebouwen door de laagte der gangen belemmerd wordt; gezellige tuintjes in de zoo gevormde vierkanten zullen de noodige afwisseling brengen en aan de gansche inrichting een vriendelijk, huiselijk aanzien geven.

Het hoofd-of administratiegebouw aan de 1ste Oosterparkstraat heeft aangename, prettige lijnen. Treedt men hier, na een blik op 't zoo wél in den gevel geplaatste beeld van de Troosteres der bedrukten in den ruimen hoofdingang, dan vallen ons op de groote afmetingen van de door een

---

poné. Bai i biaha henter mundoe, i é koe trecé e cos di mihor lo casa coe Libena. Boso ta acepta?"

—"Si, si, sigur!"

E prinsnan a bai i tres dia largoe nan a biaha coe otro sin por a descubri ni di mas mínimo cos di importancia. Es ora un di nan dici:

—"Mi ta keré, koe nos lo por haci mihor, di busca cada uno, separá di otro, lo cual é ta desea."

—"Masjá bon!" e otro roeman a grita.

I nan toer tres, es ora ai huntoe den un posada, a bai riba camina diferente, bustando coe otro pa despues di un anja nan bolbé contra coe otro den es mes posada.

E mayor a jega den un stad i a mira un porcion di hende reuní na un marsjé. El a puntra motiboe di esai i el a haja pa respondi:

—"Nos ta mira un sjers grandi, koe ta na bendé; es homber pober ta pidi mil onza p'é."

—"I talbez tin un hende, koe tin bontad pa coempré?"

—"Bo ta loco? Lo bo kier doené mil onza pa es sjers miserabel ai? Bo no tin miedoe, pa nan no haci bufon di bo?"

I coe un cara rabiá toer koe tabata ai presente a keda mira e prins, kende awor a bai cerca e bendedor i bisé:

—"Pakiko bo ta pidi un suma asina grandi pa es sjers chikitoe ai?".

—"O ta un pieza milagroso!" e anciano dici: "bo no ta caba di drenta aden, koe den un fregá di wowo bo ta oenda koe bo tin deseo."

—Di berde, ta un invencion remarcabel," e prins dici; ata mil onza."

El a drenta e sjers, i el no a caba di papia, koe el a kier hajé na es posada, koe el tabata aja, pa topa coe su roemannan, segun nan a combini. Contentoe di ta posedé un sjers milagroso, el tabata pensa, jená coe esperanza di mas dusji, riba Libena.

E di dos prins a biaha hopi dia na toer parte, sin a mira algo remarcabel. El a bai den un stad i na porta el a topa un anciano, kende a ofrecé un binoclo pa coempra. Hopi hende a miré, ma ora nan puntra prijs, nan tabata bai sacudiendo cabez.

—"Coempré," e negociante dici coe e prins; "no ta tantoe: dos mil onza."

—"Kiko?" dos mil onza pa un binoclo?"

—"Si, ma é koe usa es binoclo, ta mira toer loké é ta desea."

—"Ata dos mil onza anto." E prins tabata desea di mira e posada oenda nan mester topa coe otro, i na e mes instante el a mira su roeman, kende tabata muy contentoe. El a monta su cabai pa é bai cerca su roeman.

E prins di mas chikitoe tabata camna toer camina sin sosiegoe, cordando noema riba Libena. Despues di hopi camna el a jega un dia na un stad; na un plaza tabatin un multitud di hende rond di un muhé bieuw, koe kier a bendé tres appel; pa cada appel el tabata pidi diez onza.

—"Ta loco sô un hende por tá di paga diez onza pa un appel," toer tabata bisa, i nan tabata bai hariendo.

E prins a comprendé, koe es appel mester ta posedé un calidad particular, i sin bieder el a coempra nan.

—"Bo ta haci masjar bon," e muhé dici, "pasobra si un hende ta na punto di moeri, bo doené e appelnan ai, el ta haja bida."

Coe alegria e prins a bai na e posada, oenda su roemannan tabata speré impaciente.

—"Oenda bo a keda asina tantoe?"

—"Mi tabata busca un ó otro milagro."

—"I kiko bo a haja?"

—"Tres appel."

—"Esai ta un encuentro sin balor," e mayor dici; "ami tin henteramente un otro cos; un sjers, koe hende por coeri coe n'é den laria mescos koe riba ala di bientoe; i nos roeman tin un binoclo, koe, com leuw koe un cos tá, el por miré i conocé! Larga nos mira pa un ratoe palacio di nos tata."

Un despues di otro tabata mira coe e binoclo, i nan tabata spanta. Toer bentana di palacio tabata cerá i criarnan tabata bai-bini, coe desesperacion braza halza na cieloe.

—"Ta kiko esai por ta nifica?" e mayor dici; "tin un hende enfermo ai, ó koe podisé a moeri caba."

E segundo prins a toema e binoclo i dici: Mi ta desea di mira mi mayornan i Libena." El a dal un gritoe tristoe, pasobra el a mira rey, la reina i Libena, toer tres tabata hala pa moeri.

El a manda toer tres comé e appel, i no ta di admirá! nan no a hacié koe toer a lamanta para unbé, i tabata curá. Por nada doctornan a poerba nan ciencia pa consegi es cúra, e prins di mas chikitoe a logra haci esai. Toer hende tabata felicité, i rey a bisé coe awa na wowo:

—"Libena, ta toca bo, si no tabata pa bo judanza, lo el a moeri."

—"Ma, tata, e segundo jioe dici, "sin mi binoclo nos lo no por a mira, koe boso tabata enfermo; Libena ta di mi anto."

—"Nó", e prins mayor a replica, "el ta toca mi, pasobra sin mi sjers lo tabata imposibel koe nos por a jega asina lihé aki pa por a salba boso."

Rey tabata hajé den muchoe dificultad. Toer su jioenan kier a casa coe Libena i segun ta parcé toer tin e mes derechi. El a jama hueznan di su reino pa por decidí ariba es asuntoe. Nan a studia, nan a samina, pleita, debati, ma en bano. Rey mes kier a asisti na un sesion, ma el no por a resisti na tantoe pleitamentoe i debatimentoe, i sin por a papia nada, el a bai.

—"Sire", un di su camareronan dici, nunca es sabionan lo bini na un acuerdo coe otro. Ta nan cos esaki, i nan lo no ta desea nada otro koe di hala nan debatimentoe mas i mas.

—"Ta berdad", rey a contesta, "nos

kloeke ijzerconstructie ov erwelfde hal waarin aan beide zijden loges zijn voor den portier, bureaux voor den telephoondienst enz.

Naar rechts van den ingang de administratie-kamer, spreekkamer voor den eerw. Overste, den geneesheer-directeur, polikliniekkamer voor inwendige zieken enz. Ook hier de ingang voor een zeer groote hydraulisch-electrisch werkende lift, die echter ook aan de andere zijde toegankelijk is van uit een gang, welke weer met de paviljoenen in verbinding staat. De patiënten kunnen dus zoo noodig nog te bed, naar de op de eerste verdieping liggende groote operatiekamer worden vervoerd.

De groote operatiekamer 9 M. bij 659 M. ligt boven, zeer rustig aan de achterzijde van dit hoofdgebouw.

De versche lucht, die naar de operatiekamer stroomt, wordt om mogelijk medegevoerde stof en onreinheden tegen te houden, door gaas gefiltreerd, terwijl een electrisch gedreven ventiel verbruikte lucht afvoert. Op deze operatiekamer volgen aan de eene zijde lokalen met bewaarplaatsen voor instrumenten, voor het steriliseeren van verbanden, enz; aan de andere zijde: rustkamer voor geopereerden of ter voorbereiding van operaties, wanneer de zieke uit de lift hier is binnengebracht, opdat datgene wat in het belang van den lijder noodig is, kalm volgens alle nieuwe en nieuwste eischen en zoo liefdevol mogelijk kunne geschieden.

De groote dwarsgang, aan de Oosterparkstraat, verbindt al de paviljoenen en wel: als men kijkt in de richting der kapel, heeft men naar rechts de vrouwen en naar links de mannen-paviljoenen, en aan beide zijde zalen voor inwendige en chirurgische zieken en een gemeenschappelijke kinderzaal.

Deze paviljoenen (voorloopig slechts 2 en 2 tijdelijke barakken) zijn zeer goed gedacht.

De bouwmeester Bleys bracht hier twee zalen ieder ruim achttien meter lang en acht en een halven meter breed, ieder met tien openslaande ramen en boven-tuimelramen en evenzoo op de eerste verdiepig, in één gebouw en scheidde ze door de dienst lokalen, isolatiekamers en de groote verbindingsgang.

Ook de ligging der paviljoenen is gunstig om van 't zonlicht zooveel mogelijk voordeel te kunnen trekken. Bij iedere zaal is een ruim dagverblijt en een overdekte op het zuidwesten gelegen wandelplaats voor herstellenden. Ook een solide ijzeren brandtrap verbindt hier boven- en benedenverdieping.

De paviljoenen en andere gebouwen worden van uit 't ketelhuis verwarmd door stoom van lage drukking, die zijn warmte afgeeft vooral door de overal doelmatig geplaatste radiatoren, verwarmingslichamen of te wel kachels.

De versche buitenlucht stroomt door een kopergaasfilter langs deze verwarmingslichamen binnen, en wordt weer afgevoerd door ventilatie-kanalen, die men naar willekeur kan sluiten, maar die in verbinding staan met een koker waaruit de lucht door een electrisch gedreven geruischloos werkend toestel wordt weggemalen, Op deze wijze kan nagenoeg 6 M versche lucht per uur en per krip worden aangevoerd. De grootte der kachels is zóó berekend dat 's winters, bij een koude van — 10 gr. C., op de zalen een temperatuur van + 20 gr. C. en in de gangen van 10 gr. C. kan worden verkregen.

+Doorgaande tot vlak aan de Ruyschstraat komen wij aan 't lijkenhuis met bijzetkamer, en een groot kanaal gebouwd naar het systeem-Mornier voert de bedorven lucht van hieruit midden in den grooten stoomschoorsteen. Boven het lijkenhuis is een laboratorium voor microscopie en bacteorologie met bergplaatsen.

In het gedeelte van den tuin aan de 's Gravesandestraat, waar de inrichting voor besmettelijke zieken nog moet worden verbouwd, daar de kosten voor een blijvende barak, helaas te groot zijn — staat de groote oven voor de desinfectie van matrassen, enz, met de gebruikelijke afdeelingen voor besmette en onbesmette goederen en een bad met 2 zijkamertjes.

Bij de inrichting behoort verder een belangrijke, groote stoomwasscherij met kookketels voor vuil iinnengoed of verbandlinnen, droogzolders enz., enz. alles naar de laatste eischen ingericht.

Ook de linnenkamer met ontelbare kasten is evenredig aan de enorme en behoefte waarin moet worden voorzien het heeft voorzeker aan de dames-regentessen niet weinig moeite gekost, om al het noodige bij elkaar te brengen.

De electrische installatie bestaat uit twee machines van 120 P. K. met dynamo's van 160 volts, zoodanig geregeld dat zij met of zonder de Planté-accumulatoren-batterij van Blok de lichten in 'tgebouw kunnen doen gloeien.

Het groote gebouw aan de Ruyschstraat, het zusterhuis, eindelijk is doelmatig ingericht.

De eerw. zusters hebben hier ruime, goed verlichte eet- en recreatiezalen, slaapzalen met cellen, 4 badkamers, ziekenzalen; verder een ruimen, afgesloten vrijen tuin met waranda.

Door een overdekte gang zijn de slaapzalen van 't zusterhuis met de galerij van de kapel verbonden.

De fraaie kapel in romaansch-renaissance stijl met het elegant torentje staat als 't zinnebeeld tusschen 't geheel: de Christus Consolator in haar triomfboog geschilderd, spreekt verstaanbare taal: *"Komt allen tot Mij die belast en beladen zijt en Ik zal u verlichten."*

BUITENLAND.

Rome.—Allen die haat dragen tegen den Paus, tegen Rome, tegen de Pauskerk, de Papisten, de Roomschen, de zwarten, de ultramontanen, de clericalen, of zooals zij nog meer door de nette uitdrukkingen van anti-Papisten genoemd worden, mogen de volgende, zeker onverdachte verklaring lezen van den heer dr. Hübler, Ober-Regierungsrath en leeraar aan de universiteit van Berlijn:

"Het Pontificaat, zoo sprak de heer Hübler in zijn college over het Kerkelijk Recht, op 6 October jl., is een der meest grootsche verschijnselen ter wereld. Zonder het Pausdom zouden de middeleeuwen een buit der barbaarschheid gebleven zijn. Nog heden zou, zonder het Pausdom, der volkeren vrijheid in het grootste gevaar verkeeren. Het Pausdom is het beste tegenwicht tegen het almachtige staatsgeweld. Als het niet bestond, moest het uitgevonden worden.

—Te Sint-Gallen, in Zwitserland is een vergadering gehouden, ter overweging welke maatregelen de beste zouden zijn om kostbare oude handschriften te bewaren. De Eerw. pater F. Ehrle, S. J., prefect van de Vaticaansche bibliotheek, had dit plan opgeworpen en een groot aantal bibliothecarissen en directeurs van museums uit alle landen van Europa hebben hieraan gevolg gegeven. Onder hen bevonden zich prof. Mommsen uit Berlijn, dr. Von Lautmann, direct. der Koninklijke Hof- en Staatsbibliotheek te München, Michelson uit Oxford, Chatelain van de Soborne te Parijs, ridder Zeiszberg, dir. der hofbibliotheek te Weenen, enz.

Algemeen werd de noodzakelijkheid betoogd, de handschriften, die het meest gevaar loopen. verloren te gaan, door middel der photographie te behouden. Mannen, zooals bijv. Mommsen (een intieme vriend van de *N. Fr. Pr.*) en ridder Von Zeiszberg en anderen, schijnen dus niet de meening toegedaan, dat de Kerk een vijandin der wetenschap is; integendeel, zij geven gehoor aan de .... oproeping van een Jesuiet.

Bij de sluiting van het congres betuigde prof. Mommsen, een der meest bekende professoren der Berlijnsche universiteit, zijn oprechten dank aan den Eerw. pater Jesuiet Ehrle, prefect van de Vaticaansche bibliotheek. Pater Ehrle, zoo zeide hij, heeft deze conferentie niet alleen den luister van een roemrijken naam, maar ook een buitengewoon krachtdadige werkzaamheid bijgezet. Vervolgens richtte hij zijne dankbetuigingen tot den H. Stoel, die zooveel steun schenkt aan wetenschappelijke werken, en begroette in de Vaticaansche bibliotheek *den hoeksteen van alle wetenschappen*. Pater Ehrle dankte geroerd.

Handelsreizigers in liberalisme en vrijdenkerij zullen niettemin even hard als tot dusverre blijven uitvaren tegen de domperigheid van het Katholicisme, zegt de *Bien Public*.

Frankrijk.-Terwijl juist, naar aanleiding van sommige voorvallen der laatste weken. — wij noemen slechts de vlucht van Esterhazy, de bekentenis en den daarop gevolgden zelfmoord van kolonel Henry — ook bij sommige aanvankelijk zeer besliste tegenstanders der revisie van het proces-Dreyfus de vraag begon te rijzen: of het, alles in aanmerking genomen, maar niet beter zou zijn de in het leven geroepen agitatie door een herziening van de in 1894 gehouden rechtsspraak te bezweren,—brengen de fransche bladen ons den tekst van een ter algemeene jaarvergadering der vrijmetselarij te Parijs met eenparige stemmen aangenomen motie, die luidt als volgt:

De vrijmetselaren van het Groot-Oosten van Frankrijk, vertegenwoordigd door de leden der algemeene vergadering van 1898;

getrouw aan de overleveringen, die de trots uitmaken van de vrijmetselarij, getrouw aan de beginselen der revolutie, die alle menschen, van wat ras ook, of tot welke wijsgeerige of godsdienstige overtuiging ook behoorend, voor de wet gelijk verklaarde en aan allen de waarborgen eener gelijke rechtsbedeeling heeft toegezegd; vol geestdrift voor de grootheid van het fransche vaderland, waarin die beginselen zijn belichaamd, en voor de eer van zijn nationaal leger, dat voor de gerechtigheid moet waken en het menschelijk recht moet handhaven;

verklaren dat alle schennen van het recht een verkleinen is van het vaderland;

verklaren in de tegenwoordige omstandigheden, gelijk zij reeds verklaard hebben, dat het verdedigen of verontschuldigen — onder welk voorwendsel ook, — van de onwettelijkheden, die aan sommige militaire overheden worden ten laste gelegd, een verraad is aan de revolutie gepleegd, een verloochenen van Frankrijk in zijn historische beteekenis en in zijn reden van bestaan — een beleediging voor het leger indien dit kon worden getroffen door den smaad van een solidariteit, die het als een hoon afwijst;

vestigen de aandacht op het komplot, dat tegen de wettelijkheid beraamd werd en openlijk op de ruwe kracht zich beroept tegen de verdedigers van het recht; beschuldigen als aanleggers van dat complot de clericalen en de cesaristen, die thans evenals voorheen steeds vereenigd zijn door hun gemeenschappelijken haat tegen de revolutie, de democratie en de Republiek, en samenspannen om het Frankrijk van 1789 te vernederen, om het volksleger te onteeren en er een werktuig der reactie van te maken;

wenschen de leden van het republikeinsch ministerie geluk, dat het ein geslaagd is eindelijk de valstrikken van de eeuwige vijanden der vrijheid te verijdelen;

moedigen ze aan om met vasten en versnelden tred voort te gaan op de wegen van den democratischen vooruitgang, die door hun daad van loyauteit geëffend en verkort zullen worden;

en verbinden zich hen tot het einde toe te zullen ondersteunen tegen elk offensief optreden der confessioneele of cesaristische reactie, in de vervulling der taak, die zij ten bate van gerechtigheid en wettelijkheid zoo moedig hebben ter hand genomen.

Wij onthouden ons thans van elk commentaar, later komen wij misschien op dit stuk terug. De feiten zijn duidelijk, naar onze meening. Voor de verdere beoordeeling van den gang der zaken, kan het noodig zijn met deze dingen rekening te houden.

— Arthur Loth, van de *Verité*, wijst in een schoon artikel op den band, die leger en geestelijkheid nauw aan elkaar verbindt, — den band van offer en toewijding. Ook de geestelijke staat is, zegt hij, een school van opoffering. De priester en de religieus zijn — ofschoon de mogelijkheid voor hen misschien niet zoo spoedig werkelijkheid wordt —bereid, evenals de soldaat, om zich op te offeren en te sterven voor anderen. Vereenigd door het deelgenootschap aan de verhevenste deugden, zijn geestelijkheid en leger ook het voorwerp van denzelfden vinnigen haat der sectarissen. Men haat het leger alleen wijl het verwant is aan den godsdienst. De Dreyfus-beweging zou door de vrijdenkers en vrijmetselaarspartij niet op 't getouw zijn gezet, indien de generale staf van het leger en de hooge militaire waardigheidsbekleeders niet verdacht werden "besmet" te zijn met clericalisme! Maar men moest, om den godsdienst te treffen, zijn slagen wel doen neerkomen op het leger.

Daar lagen voor den godsdienst een zekeren kracht en eer in, in de hoogste militaire kringen volgelingen te tellen en aan het leger een aanzienlijk getal officieren te schenken, gevormd in de scholen van haar bedienaren. Van het oogenblik af dat deze legerhoofden als clericalen te boek stonden, konden zij onmogelijk meer beschouwd worden als waarachtige republikeinen. Neen, dat waren bondgenooten, dat waren medeplichtigen van het clericalisme. In hen moest dat clericalisme zelf getroffen worden.

Ziedaar het eenige doel van den veldtocht, ondernomen tegen het leger. Zoodra het leger slechts ophoudt ook maar een schijn van vriendschap te toonen voor de geestelijkheid, zal het onmiddellijk bevrijd zijn van de vervolging en de aanvallen der sectarissen. De vrijmetselarij heeft het niet alleen voorzien op den clericalen invloed, die zich nog in het leger doet gelden. De vijand is en blijft altoos en alleen het clericalisme. Gambetta heeft het gezegd, en zijn woord is de orakelspreuk der secte gebleven.

Neem uit de Dreyfus-beweging het godsdienstig element weg, en de geheele agitatie zal aanstonds ophouden. Maar is zij niet een veel te schoon voorwendsel ter ontketening van antikatholieke hartstochten, om te kunnen verwachten dat diegenen, welke haar in 't leven hebben geroepen, zouden ophouden haar voedsel te geven?

Wij zullen dus, zegt de schrijver, naast den *Bond ter verdediging der rechten van den mensch* ook een *Bond van republikeinsche actie* krijgen: wij zullen na de aanvallen op het leger getuigen zijn van nieuwe aanvallen op den godsdienst doch nog heviger, nog geweldiger; wij zullen in het bestuur van het ministerie Brisson een nieuwe zegepraal moeten erkennen van de vrijmetselarij. Maar óók zou het kunnen gebeuren, dat wij een ontwaken van het volksgeweten beleefden, een reactie van het nationaal en katholiek gevoel tegen het drijven der secte. Dat

---

mesté busca un otro camina. Larga proclama koe toer mi suhetonan ta invitá pa samina i decidi ariba es cuestion, koe ta poné mi tristoe.

Su manecé sala, destiná pa hueznan, tabata abri pa toer hende. Rey tabata sintá ai riba su trono, coe la reina i Libena banda di djé. E prins mayor també tabatai coe su sjers; e di dos coe su binoclo, solamente e di mas chikitoe no tabatin nada. Den nan presencia hueznan a sigi nan pleito, i sin temor ciudadanonan i hendenan di pueblo tabata doena nan huicio. Rey, cansá di es fuerzo bano, a cera sesion, net ora un homber bieuw, koe, despues di a baha su cabez coe respet pa rey i prinsnan, a toema palabra i dici:

— "Ki un pleito largo i inútil! Com lo é termina? Toer tres tin hopi mérito, ma nan situacion no ta mescos mas. E mayor tin un sjers milagroso; e segundo un binoclo. E di mas chikitoe no tin nada mas, pasobra nan a comé su appelnan, i hustamente como el no tin nada mas, Libena ta toké."

Loco di contentoe rey a lamanta para i a braza e anciano, kende el a felicita pa su decision sabí. Hueznan tabata berguenzá, koe nan a pleita asina tantoe tempoe por nada. E dos prinsnan, coe nan obheto koe ta falta di Limilagro, a consola nan coe falta di Libena, i e di mas chikitoe, koe tabata stima e moza boenita i simpática mas coe toer cos, a casa coe n'é i nan a biba altamente fortuná.

"verbond tusschen sabel en wijwaterkwast", waartegen de vrijdenkers-revolutionairen-samenzwering den kruistocht predikt, het zal wellicht een gebiedende noodzakelijkheid worden.

Duitschland. — Drie schepen van het Turksch eskader wachtten den keizer op aan den ingang der Dardanellen bij zijn reis naar het H. Land. Vandaar hebben zij zich na een verblijf van vier dagen, naar Athene begeven.

De stoet van den Duitschen keizer op zijn tocht naar Palestina en Syrië geleek op een groote karavaan. De bekende Cook was met de leiding belast en verschafte o. a. meer dan 100 tenten en 1500 rij- en trekdieren. Bij elken tent behooren bedden, tapijten en andere meubelen. De keizer en de keizerin namen echter eigen woon- en slaaptenten uit Berlijn mede en eigen bediening. Elken morgen ging een stoet muildieren met de tenten vooruit naar de plek waar overnacht zou worden. Als geleide gaf de Sultan 92 pachas en beambten meed, voor welker huisvesting en bediening Cook ook had te zorgen, evenals voor het proviand van den keizer en zijn gevolg. De keizer reed te paard, de keizerin in een rijtuig. Te Jeruzalem werd op grondgebied dat aan Duitschland behoort, een honderdtal andere tenten opgeslagen voor de huisvesting der vorstelijke personen en hun gevolg. Een aanzienlijke troepenmacht onder generaal Abdulah Pacha werd door den Sultan aangewezen om de hooge gasten te begeleiden.

—Het onderzoek te Alexandrië in zake de anarchistische samenzwering tegen den Duitschen Keizer, bewijst hoe ernstig deze geweest is. De zestiende aangehoudene is een kleermaker uit Alexandrië; de meesten echter zijn weer Italianen. Hun eerste plan, alvorens de Keizer afzag van zijn bezoek aan Egypte, was, een kamer te huren in een straat, waar de Duitsche Keizer zou doortrekken, om hem, bij het voorbijgaan, op eenige bommen te onthalen. Daarna besloten zij het hotel *Bristol* te Jerusalem in de lucht te doen vliegen. Bij de ontdekte stukken zijn ook plannen tegen het leven van koning Humbert.

Tegelijkertijd berichtte de *Agence Nationale*, dat de *Narodni Listy* van Praag het gerucht bevestigde van een komplot in Servië tegen vorst Nicolaas van Montenegro. De leider der samenzwering zou geweest zijn een zekere Montenegrijn Sava Ivanovitch, die eertijds 25.000 francs ontving van koning Milan, voor een schotschrift tegen vorst Nicolaas. Te Cettinje heeft dit bericht een onbeschrijfelijken indruk gemaakt; de bevolking beschuldigt openlijk den ex-koning Milan van dit komplot.

Het plan der gezworenen is mislukt door de bekentenis van Bojovice, die den moord moest voltrekken te Sofia. De Montenegrijnsche regeering bezit de namen der leiders, maar wegens persoonlijke redenen geeft vorst Nicolaas geen gevolg aan de zaak.

--Het Centrum in Duitschland heeft weder een zijner meest verdienstelijke mannen verloren in den persoon van graaf Von Landsberg Velen und Gemen. Hij was langen tijd voorzitter van het centraal comité der Westfaalsche Centrumspartij. Aan de kracht van het Centrum heeft hij onvermoeid gearbeid en naast Mgr. Von Ketteler vertegenwoordigde hij met roem zijn district in den Rijksdag. In het Heerenhuis kampte hij onversaagd tegen de hatelijke Meiwetten, en hij slingerde in Mei 1873 zijn heerlijk protest tegen de aanvallen op Christus' Kerk. In 1893 toen er eenige scheuring dreigde in de Centrumspartij door het drijven der boerenpartij, is het de graaf Von Landsberg Velen geweest, die de eenheid in de partij heeft behouden. Moge hij thans het loon van zijn onvermoeid streven ontvangen in den hemel, waar hij de andere strijdmakkers, de veteranen der partij, mag terugvinden.

Oostenrijk.— Het debat in den Weener gemeenteraad over de vernieuwing van de concessie aan de *Imperial Continental Gas-Association* heeft aanleiding gegeven tot tooneelen, zoo mogelijk nog schandelijker dan de beruchte obstructionistische stormen in de Kamer.

Het duitsch-nationale raadslid Fochler noodigde den burgemeester Lueyn uit, zich "liever een kogel door den kop te jagen," en verweet hem, dat hij de raadsleden om den tuin leidde. Lueyn liet deze woorden notuleeren en bedreigde den spreker met vervolging, waarop deze uitriep: "Roep liever meteen de politie!" en volgen liet: "Denk eraan, dat lantaarnpalen ook wel voor wat anders hebben gediend!"

De anti-semietische meerderheid en de galerij raasden, en het rumoer steeg nog toen de voorzitter tot stemming liet overgaan en de concessie voor aangenomen verklaarde. Het publiek joelde, juichte den opper-burgermeester Lueger toe en zong den Luegermarsch. De oppositie gebruikte bronzen aschbakken, sleutels, messen, boeken, om erme de te werpen. De "vroede vaderen" ranselden elkander met stokken af en krabden elkaar als vischwijven in het gezicht. De voorzittersstoel werd met inktkokers gebombardeerd, men zag den man verwoed schellen, maar hoorde er niets van.

Toen de vergadering werd gesloten, zag men alom blauwe oogen, bloedende neuzen, bekrabde gezichten en gescheurde kleederen. Zoo trokken de bestuurders der hoofdstad van het Keizerrijk naar huis.

De oppositie besloot tegen de stemming, die te midden van een oorverdoovend tumult had plaats gehad, te protesteeren, op grond dat het onmogelijk was een woord te verstaan.

ADVERTENTIEN.

TIJD-TAFEL

der stoomschepen van "the Red D Line,"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1898.		Caracas		Philadelphia		Caracas		Philadelphia		Caracas.	
Vertrekt van NEW YORK....	Zaterdag	Oct.	22	Nov.	5	Nov.	19	Dec.	3	Dec.	7
Doet SAN JUAN aan........	Donderdag	„	—	„	10	„	—	„	8	„	
" PONCE „..........	Donderdag	„	27	„	—	„	24	„	—	„	—
Komt aan te CURAÇAO	Zaterdag	„	29	„	12	„	26	„	10	„	22
Vertrekt van „	Maandag	„	31	„	14	„	28	„	12	„	24
Komt aan te PTO. CABELLO	Dinsdag	Nov.	1	„	15	„	28	„	13	„	26
Vertrekt van „	Dinsdag	„	1	„	15	„	29	„	13	„	7 7
Komt aan te LA GUAYRA..	Woensdag	„	2	„	16	„	30	„	14	„	28
Vertrekt van „ ..	Zaterdag	„	5	„	19	Dec.	3	„	17	„	31
Komt aan te CURAÇAO	Zondag	„	6	„	20	„	4	„	18	Jan.	1
Vertrekt van „	Maandag	„	7	„	21	„	5	„	19	„	2
Doet PONCE aan.........	Woensdag	„	—	„	23	„	—	„	21	„	—
" SAN JUAN aan........	Woensdag	„	9	„	—	„	7	„	—	„	4
Komt aan te NEW-YORK....	Maandag	„	14	„	28	„	12	„	26	„	9